

Eksamen ØK 142 Forskningsmetode Vårsemesteret 2001

Tirsdag 8. Mai 2001, kl. 0900-1400

Eksamen er på tre sider og består av fire deler som gis følgende vekt:

Vitenskapsfilosofi: $2/15=13.33\%$

Kvantitative forskningsmetoder: $6/15=40\%$

Kvalitative forskningsmetoder: $4/15=26.67\%$

Program evaluering: $3/15=20\%$

Vitenskapsfilosofi: $2/15=13.33\%$

1. Gjør rede for begrensningene ved Poppers falsifikasjonsteori (the limitations of falsificationism) (6.67% vekt).
2. Hva legger Kuhn i begrepet vitenskapelig revolusjon (scientific revolution) (6.67% vekt).

Kvantitative forskningsmetoder: $6/15=40\%$

3. Neuman (1997) beskriver fem mulige feil i kausale forklaringer (potential errors in causal explanation). Beskriv så mange som mulig av disse, samt eventuelle andre som du finner relevante. Hint: Den første kalles for den økologiske feilslutning (ecological fallacy). Hva slags feilslutning er dette? (5% vekt).
4. Neuman (1997) beskriver fem typer skala (scale). Hva er en skala? Hva anvendes en skala til? Navngi og beskriv kort hovedingrediensene og anvendelsesområdene for så mange som mulig av de fem typene skala beskrevet av Neuman (1997), og eventuelle andre du kjenner. Hint: Den første heter Likert skala (Likert scale) (5% vekt).
5. Vennligst les gjennom vedlagte omtale fra Dagbladet som beskriver orkanen som rammet Vest-Europa julen 1999 der ca 50 mennesker omkom. Du er oppnevnt som leder av en forskningskommisjon med mandat å analysere fenomener av denne type innenfor et samfunnssikkerhetsperspektiv vitenskapelig ved anvendelse av kvantitative forskningsmetoder. De syv følgende punkter er eksempler på hva som bør inngå i analysen (30% vekt).

5.1. Beskriv et forskningsspørsmål (research question).

5.2. Si kort hva som kjennetegner en variabel og identifiser flest mulig variabler relevante for fenomener av denne type.

5.3. Foreta plausible valg av variabler som henholdsvis uavhengige og avhengige.

5.4. Formuler så mange hypoteser som mulig.

5.5. Beskriv hvorledes du finner det formålstjenlig å måle variablene, på hvilket nivå du ønsker å måle variablene, og hvorvidt du ønsker å anvende skala eller indekser.

5.6. Beskriv eventuelle trusler du ser mot reliabilitet (reliability) og validitet (validity).

5.7. Innen kvantitative forskningsmetoder skilles det mellom eksperimentell forskning (experimental research), ikke-reaktiv forskning (nonreactive research and available data), og spørreundersøkelsesorientert forskning (survey research). Velg en av disse og beskriv med så høy presisjon som mulig de videre skritt du ønsker å ta frem mot skriving av forskningsrapporten.

Kvalitative forskningsmetoder: $4/15=26.67\%$

6. Beskriv og kritisér Jette Fogs (1996) (Holter/Kalleberg 1996:194-219) ”kamelmodell” som hun anvender for å kritisere den tradisjonelle dikotomi mellom subjektivism og objektivism (6.67% vekt).

7. Vennligst les gjennom vedlagte omtale fra Dagbladet som beskriver orkanen som rammet Vest-Europa julen 1999 der ca 50 mennesker omkom. Du er oppnevnt som leder av en forskningskommisjon med mandat å analysere fenomener av denne type innenfor et samfunnsikkerhetsperspektiv vitenskapelig ved anvendelse av kvalitative forskningsmetoder. Beskriv en kvalitativ studie for et forskningsspørsmål du velger for fenomener av denne type. Beskriv med så høy presisjon som mulig de videre skritt du ønsker å ta, desto dypere og mer profesjonelt, desto bedre. I den grad du finner det hensiktsmessig kan du ta hensyn til et eller flere av følgende punkter (20% vekt):
- 7.1. Velg fokus for studien, hvilke datakilder du ønsker å benytte, og hvordan du vil samle inn og analysere data.
 - 7.2. Gjør rede for om du ønsker å utføre en kategoribasert analyse, en diskursanalyse, eller en narrativ analyse, der du beskriver ingrediensene og begrunner valget.
 - 7.3. Gjør rede for om du ønsker å velge et konstatierende forskningsopplegg, et vurderende forskningsopplegg, eller et konstruktivt forskningsopplegg, der du beskriver ingrediensene og begrunner valget.
 - 7.4. Hvis du velger å anvende Jette Fogs (1996) begrep "kvalitativ, ikke-statistisk representativitet", gjør rede for hvorledes.
 - 7.5. Hvis du velger gruppeintervju, begrunn valget og gjør rede for hvorledes du finner det hensiktsmessig å sette sammen grupper i.h.t. "kontroll-" og "bruddegenskaper".
 - 7.6. Gjør rede for om du i analysearbeidet ønsker å bygge opp en struktur "nedenfra", som ved ordning av enkeltelementer ved å legge puslespill, eller å søke etter en struktur "ovenfra", der du søker etter helhet, en bærende idé, eller et fiksérbilde.

Program evaluering: $3/15=20\%$

- 8. Beskriv Owens (1999) proaktive evalueringsform (proactive evaluation) (9.5% vekt).
- 9. Hver av de syv scenariene nedenfor passer pent inn i en av de fem evalueringsformene spesifisert av Owen (1999). Spesifiser hvilket scenario som passer til hvilken evalueringsform (1.5% vekt for hvert riktig scenario, totalt 10.5% vekt).

Vedlegg

Dagbladet.no

50 døde i rekord-orkan

Kaos på kontinentet

Vindkast på opptil 220 kilometer i timen spredte død og kaos etterhvert som stormen rullet over Vest-Europa i dag. Nærmere 50 mennesker kan ha mistet livet.

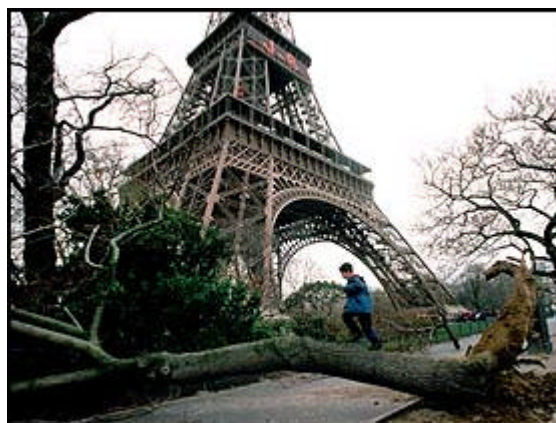
Av BJØRN K. BORE

Søndag 26. desember 1999 20:45

Meteorologen melder om det værste uværet i Europa noensinne. Ved Orly-flyplassen utenfor Paris er det aldri tidligere målt like sterk vind. Heller ikke i Tyskland har man vært bort i noe lignende. - Dette er den verste orkanen som Tyskland noen gang har opplevd, sa Petra Fechner, en meteorolog i byen Offenbach.

Store ødeleggelser

Bare i Paris døde fire personer på grunn av trær som veltet i vinden og knuste biler. I Versailles-parken skal hele 4 000 trær ha blåst ned. Disneyland utenfor Paris måtte evakuere over 2500 gjester fra et hotell, og en million hjem skal ha blitt skadet eller vært uten strøm i løpet av dagen.

KAOS: Et barn leker på et veltet tre foran Eiffeltårnet i Paris.

Foto: AP/SCANPIX

Et ektepar døde da en skorstein blåste ned og traff leiligheten deres. Deres nyfødte baby ble funnet levende i ruinene. I gatene i sentrum lå rester av busskur, aviskiosker, juledekorasjoner og bygningskraner strødd utover. Markisen til den berømte Lido-kabareten blåste nedover Champs-Elysses før den traff en politibil.

Blåste på sjøen

I den franske Le Havre blåste en kvinne rett på sjøen. I Bern i Sveits døde en kvinne etter å ha blitt rammet av en nedblåst gren. Flere mennesker har omkommet under kollapsede hustak.

I skistedet Crans Montana mistet en 13 år gammel gutt og en 18 år gammel jente livet etter at et tre falt over bærekabelen til gondolen de satt i og sendte den i bakken.

Stilner av i dag

I Tyskland måtte et atomkraftverk tas av strømmettet i tre kvarter etter at stormkastene førte til problemer med høyspentledninger. På den franske Atlanterhavskysten gjorde vindkastene det vanskelig å rense opp tungoljen som driver inn mot land fra den forliste tankeren «Erika».

I følge meteorologene skal stormen stilne av over Tyskland i løpet av morgendagen.